

1997

Írásbeli érettségi-felvételi feladatok

1. Oldja meg a következő egyenletet a valós számok halmazán:

$$\frac{3 \cdot 2^x - 1}{2 \cdot 2^x - 1} + \frac{2 \cdot 2^x - 1}{3 \cdot 2^x - 1} = \frac{5}{2}. \quad (9 \text{ pont})$$

2. Mekkora a szabályos kilencszög kerülete és területe, ha a legrövidebb átlója 85? (11 pont)

3. Oldja meg a valós számpárok halmazán az

$$x^4 + y^4 = 641; \quad \lg x^2 + \lg y^2 = 2$$

egyenletrendszer! (12 pont)

4. Az $x + y = 18$ egyenletű egyenes melyik pontjából húzható az

$$x^2 + y^2 - 6x + 4y - 12 = 0$$

egyenletű körhöz 12 egység hosszúságú érintő? (13 pont)

5. Egy 181π térfogatú csonkakúp alapköréinek r és R sugara, valamint az a alkotója között az

$$r : R : a = 4 : 11 : 25$$

arány áll fenn.

Határozza meg a sugarak és az alkotó hosszát! (13 pont)

6. Egy kereskedő árut vásárol, amelyet némi haszonnal (magasabb áron) szeretne eladni. A tervezett eladási árat a vételár 10%-ával csökkentenie kell, így a várt haszon a kétharmad részére csökken. Az árleszállítás előtt a várt haszon hány %-a

a) a vételárnak, b) a tényleges eladási árnak? (13 pont)

7. Oldja meg a valós számok halmazán a

$$\sqrt{x + 6 - 4\sqrt{x + 2}} + \sqrt{x + 11 - 6\sqrt{x + 2}} = 1$$

egyenletet! (14 pont)

8. Igazolja, hogy ha $b \neq c$, akkor a

$$\frac{\sin(\beta + \gamma)}{\sin(\beta - \gamma)} = \frac{a^2}{b^2 - c^2}$$

összefüggés bármely háromszögre igaz!

(15 pont)

Írásbeli érettségi-felvételi feladatok

9. Oldja meg a valós számok halmazán a

$$\frac{10}{x-5} + \frac{1}{y+2} = 1; \quad \frac{25}{x-5} + \frac{3}{y+2} = 2$$

egyenletrendszer!

(9 pont)

10. Az egyenlő szárú háromszög alapja 48, az alapon fekvő szögek $17^\circ 32'$ -esek. Az alapot mindkét végén meghosszabbítjuk a szárral. Kössük össze a kapott végpontokat a háromszög harmadik csúcsával! Mekkora az így keletkezett háromszög oldalai? Mekkora a területe?(11 pont)

11. Egy arany-ezüst ötvözet 75%-a arany. Ez az ötvözet 190%-kal értékesebb, mint a fordított összetételű (25% arany, 75% ezüst) ötvözet.

a) Az arany egységára hányszorosa az ezüst egységárának?

b) Hány %-kal kisebb az ezüst egységára az aranyénál?

(12 pont)

12. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenleteket:

a) $3^{2x^2+2x-12} = 9^{\frac{x-2}{x+3}}$; (8 pont)

b) $\lg(x^2 + x - 6) = \lg \frac{x-2}{x+3}$. (5 pont) (13 pont)

13. Egy szimmetrikus trapéz (húrtrapéz) egyik szöge 60° , kerülete 16. Három egymást követő oldala egy számtani sorozat első, második és harmadik eleme. Mekkora a trapéz oldalai és területe? (13 pont)

14. Mely valós számok a megoldásai a következő egyenletnek?

$$\sin^4 x + \sin^4 \left(x + \frac{\pi}{4}\right) + \sin^4 \left(x - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{5}{4}. \quad (13 \text{ pont})$$

15. Egy sorozat első n eleme

$$a_1 = \sqrt{2}, \quad a_2 = \sqrt{2\sqrt{2}}, \quad a_3 = \sqrt{2\sqrt{2\sqrt{2}}}, \quad \dots, \quad a_n = \sqrt{2 \cdot a_{n-1}}.$$

a) Fejezze ki a_n -et n függvényeként!

b) Legalább hány elemet kell összeszorozni az első elemtől kezdve, hogy a szorzat értéke 50 000-nél nagyobb legyen? (14 pont)

16. Mely valós számokra igaz a

$$\log_m x + \log_{mx} x + (\log_m x) \cdot \log_{\frac{m}{x}} x > 0$$

egyenlőtlenség, amelyben m valós paraméter? (15 pont)

Pótírásbeli érettségi-felvételi feladatok

17. Egyszerűbb alakra hozással állapítsa meg az alábbi kifejezések pontos értékét!

$$A = (4\sqrt{18} - 5\sqrt{50} + 3\sqrt{98}) \cdot 2\sqrt{2};$$

$$B = 6^{-2} \cdot 16^{-\frac{1}{2}} \cdot 36^2 \cdot 4^{-\frac{3}{2}};$$

$$C = 2 \lg 2 + \lg 18 + 6 \lg \sqrt{5} - 2 \lg 3. \quad (9 \text{ pont})$$

18. Két kör középpontjának távolsága 10 egység, területük különbsége 32π területegység. A két körnek nincs közös pontja, de ha a kisebbiket a középpontjából kétszeresére nagyítjuk, akkor az új kör kívülről érinti az eredeti nagyobb kört. Mekkora a kör sugarai? (10 pont)

19. Egy értékpapír árfolyama öt év alatt 3,2-szeresére nőtt. Az első évben 12,5%-kal, a másodikban 25%-kal, a harmadikban 28%-kal nőtt az árfolyam, mindig az előző évhez képest. Hány százalékos volt az éves növekedés a 4. és az 5. évben, ha

a) mindkét évben azonos volt a növekedés mértéke;

b) az ötödik évben kétszer annyi százalékkal növekedett az árfolyam, mint a negyedik évben? (12 pont)

20. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenlőtlenségeket:

$$a) \left(\frac{1}{2}\right)^{x^2-6x+6} > 4; \quad b) \log_{\frac{1}{3}}(x^2 - 6x + 11) \geq -1;$$

$$c) \sqrt{x^2 - 6x + 8} > -1. \quad (12 \text{ pont})$$

21. Határozza meg a p és a q paraméterek értékét úgy, hogy az $x^2 + y^2 + px + qy + 16 = 0$ egyenletű kör érintse az x tengelyt, és az y tengely pozitív feléből 6 egység hosszúságú szakaszt metsszen ki! (12 pont)

22. Adott egy háromszög két oldala, a és b . Tudjuk, hogy $(\operatorname{tg} \beta) \sin^2 \gamma = (\operatorname{tg} \gamma) \sin^2 \beta$, ahol β a b , γ a c oldallal szemközti szög. Mekkora a háromszög c oldala? (14 pont)

23. Egy mértani sorozat első 8 elemének összege 3280. Ha az első 8 elem közül a páros sorszámúak összegéből kivonjuk a páratlan sorszámúak összegét, akkor 1640-et kapunk. Írja fel a mértani sorozat n -edik elemét! (15 pont)

24. Melyek azok az egyenes hengerek, amelyekben a sugár is, a magasság is 20-nál nagyobb egész szám, és a térfogatuk mérőszáma hatszor nagyobb a felszínük mérőszámánál? (16 pont)

Pótírásbeli érettségi-felvételi feladatok

25. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenletet:

$$\sqrt{x - \sqrt{x - 2}} = 2. \quad (9 \text{ pont})$$

26. Egy derékszögű háromszög egyik befogója 15, beírt körének sugara 3. Mekkora a háromszög oldalai és szögei? (11 pont)

27. Egy számtani sorozat hetedik eleme 15; első, negyedik és tizenharmadik eleme egy mértani sorozat három egymást követő eleme. Írja fel a számtani sorozat első 13 elemét! (12 pont)

28. Mely c valós számokra igaz, hogy a $P(c; c^2)$ pont az $y = 2x + 2$, $x + y = 2$, $3x + 5y = 36$ egyenletű egyenesek által határolt háromszög belsejében van? (13 pont)

29. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenlőtlenséget:

$$\cos 2x \geq \sin x. \quad (13 \text{ pont})$$

30. Egy diák nyári munkájával keresett pénzét elhelyezte egy bankba évi 30%-nál kisebb kamatra, egy év múlva ezért 8800 Ft kamatot kapott, amit hozzáírt a tőkéhez. Ekkor az újabb nyári keresetét, 30 000 Ft-ot is hozzátett a betétéhez. Újabb egy év múlva a megtakarított pénz a kamatokkal együtt 96 136 Ft lett. A kamatláb a két év alatt nem változott. Mekkora volt az első betétként elhelyezett összeg, és mekkora a kamatláb? (13 pont)

31. Határozza meg az $x \mapsto \frac{1}{\sin^4 x + \cos^4 x}$ ($0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$) függvény szélsőérték helyeit és értékészletét! (14 pont)

32. Az a élhosszúságú kocka alaplaja az $ABCD$ négyzet, fedőlapja az $EFGH$ négyzet; az AE ; BF ; CG ; DH élek párhuzamosak. Mekkora az $ADCH$ és $BCDG$ tetraéderek közös részét képező test éleinek a hossza, a test felszíne és térfogata? (15 pont)

Írásbeli felvételi feladatok a műszaki tanári szakra jelentkezőknek

33. Mekkora húrt metsz ki az $(x - 2)^2 + (y - 1)^2 = 1$ egyenletű kör az $y = x$ egyenletű egyenesből? (13 pont)

34. Egy trapéz két párhuzamos oldala 6 cm és 3 cm, szárjai 3 cm és 4 cm hosszúak. Határozza meg a rövidebb átló hosszát! (15 pont)

35. Egy számtani sorozat három szomszédos elemének összege 24. Ha ezekhez rendre 1-et, 2-t, 35-öt adunk, egy mértani sorozat szomszédos elemeit kapjuk. Határozzuk meg a számtani sorozat elemeit! (16 pont)

36. Egy bizonyos mennyiségű munkadarab elkészítéséhez három gép áll rendelkezésünkre. Az első és a második gép együtt 1,2 óra alatt tudja elvégezni a munkát, a második és a harmadik gép együtt 2 óra alatt, az első és a harmadik együtt 1 óra 30 perc alatt. Mennyi idő alatt tudják a gépek külön-külön elkészíteni a munkát, és mennyi idő alatt lesznek készen, ha egyszerre mind a három gép működik? (18 pont)

37. Ábrázolja a $[-3; 5]$ intervallumon értelmezett

$$f(x) = \left| |x - 1| - 2 \right| - 1$$

függvény grafikonját! Hol vannak a függvény zérushelyei? Hol veszi fel a függvény a legnagyobb és hol a legkisebb értékét? Mekkora ezek az értékek? (18 pont)

38. Az $OABC$ háromoldalú gúla alaplaja az ABC egyenlő szárú derékszögű háromszög, amelyben az ACB szög a derékszög. $OC = 3\sqrt{3}$ cm, és ez az oldalél merőleges az alaplaj síkjára. Az OAB oldallap az alaplaj síkjával 60° -os szöget zár be. Számítsa ki a gúla felszínét és térfogatát! (20 pont)

Pótírásbéli felvételi feladatok a műszaki tanári szakra jelentkezőknek

39. Egy esztergályos – tervei szerint – megszabott határidőre bizonyos számú munkadarabot készít el. Ha naponta 10 darabbal többet készítene el, akkor a munkáját 4,5 nappal hamarabb

befejezné. Ha viszont minden nap 5 darabbal kevesebbet gyártana, 3 napot késne a határidővel. Hány darabot szándékozott naponta elkészíteni, és hány nap volt a tervezett munkaideje?(14 pont)

40. Egy rombusz kerülete 20 cm, az átlók összege 14 cm. Mekkora a rombusz szöge?(14 pont)

41. Határozza meg a c értékét úgy, hogy az $f(x) = x^2 - 3x + c$ ($x \in \mathbf{R}$) függvény egyik zérushelye az $x_1 = 5$ legyen! Hol van a másik zérushelye? Mely x értékre veszi fel a függvény a legkisebb értékét, és mekkora ez az érték? (16 pont)

42. Három szám egy mértani sorozat három egymást követő eleme. Ha a második számhoz 8-at hozzáadunk, egy számtani sorozat három szomszédos elemét kapjuk. Ha az így kapott számtani sorozat harmadik eleméhez 64-et adunk, akkor egy új mértani sorozat három szomszédos elemét kapjuk. Határozza meg az eredeti három számot! (18 pont)

43. Írja fel annak a körnek az egyenletét, amelynek az első síknegyedbe eső középpontja az x tengelytől kétszer akkora távolságra van, mint az y tengelytől, és a $4x + 3y = 35$ egyenest az 5 abszcisszájú pontban érinti! (18 pont)

44. Egy derékszögű trapéz rövidebb párhuzamos oldala 4 cm, a derékszögű szára $2\sqrt{3}$ cm, a hosszabb párhuzamos oldalon fekvő egyik szöge 60° -os. Forgassa meg a trapézt a hosszabb párhuzamos oldala körül. Mekkora a keletkezett forgástest felszíne és térfogata? (20 pont)

Írásbeli felvételi feladatok az ELTE TTK nulladik évfolyama számára

45. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenletet:

$$3^{\sqrt{x}} = 2 + 3^{1-\sqrt{x}}. \quad (9 \text{ pont})$$

46. Egy egyenlő szárú háromszög szára 1 cm-rel hosszabb, mint az alapja, az alapja pedig 1 cm-rel hosszabb, mint az alaphoz tartozó magasság. Mekkora a háromszög kerülete és területe? (11 pont)

47. Három pozitív egész szám összege 182, a három szám 3 alapú logaritmusai egy olyan számtani sorozat három szomszédos eleme, amelynek különbsége 2. Melyik ez a három szám? (12 pont)

48. Mely valós x számok elégítik ki a következő egyenletet?

$$\sqrt{2} + \cos x = \sqrt{3} \sin x. \quad (12 \text{ pont})$$

49. Az ABC háromszög egyik oldala $AC = 5$ cm, a másik két oldal hosszának összege 9 cm, továbbá $\cos BAC\angle = 0,8$. Mekkora a háromszög területe és legnagyobb szöge? (13 pont)

50. Egy egyenes kúp alakú tölcserbe egy R sugarú gömböt ejtünk, amely egy körvonal mentén belülről érinti a kúpot. Milyen messze van e körvonal síkja a gömb középpontjától, ha a kúpnak az érintő körvonalig terjedő véges területű palástja ötször nagyobb területű, mint az érintő kör területe? (13 pont)

51. Adottak az $A(3; 5)$ és $B(14; 13)$ pontok és az $x - 2y + 2 = 0$ egyenletű egyenes. Mekkora az A pontból az egyeneshez és innen a B pontba vezető legrövidebb út hossza? (14 pont)

52. Oldja meg a következő egyenletet, ha x és y természetes szám:

$$1 + \frac{1}{x - 1996} + \frac{1}{y - 1996} = \frac{1995}{(x - 1996)(y - 1996)}. \quad (16 \text{ pont})$$

Írásbeli felvételi feladatok a műszaki egyetemek és főiskolák nulladik évfolyamai számára

Első sorozat (1997. május 2.)

53. Számológép és közelítő értékek használata nélkül állapítsa meg, hogy melyik szám nagyobb az alábbi két-két szám közül:

a) $\sqrt{50} - \sqrt{12}$ vagy $\frac{20 - \sqrt{96}}{\sqrt{8}}$;

b) $(\lg \sin 30^\circ)(\lg \sin 60^\circ)(\lg \operatorname{tg} 45^\circ)$ vagy $\lg [(\sin 30^\circ)(\sin 60^\circ)(\operatorname{tg} 45^\circ)]$.

(10 pont)

54. Oldja meg a valós számpárok halmazán a következő egyenletrendszert:

$$\frac{x}{x+2} = \frac{y+1}{y-1}, \quad \frac{1}{x-3} = \frac{2}{y+1}. \quad (10 \text{ pont})$$

55. Egy számtani sorozat négy egymás utáni elemének összege 0, e négy szám négyzetének összege 20. Melyek ezek a számok? (12 pont)

56. Az $ABCD$ paralelogramma oldalai $AB = 5$ cm, $BC = 3$ cm. A P pont a BC oldal C -hez közelebbi harmadolópontja. DP egyenes az AB egyenesét Q -ban metszi. Számítsa ki a DBQ háromszög és az $ABCD$ paralelogramma területének arányát! (12 pont)

57. Határozza meg annak a legkisebb körnek az egyenletét, amelynek középpontja az $x^2 + y^2 = 25$ egyenletű körön van, és érinti a $3x + 4y = 50$ egyenletű egyenest! (13 pont)

58. Az $ABCD$ téglalap alapú gúla E csúcsának az A pont a merőleges vetülete az $ABCD$ síkon. $AB = 4$ cm. Számítsa ki a gúla térfogatát, ha $BCE\angle = 60^\circ$, $ADE\angle = 45^\circ$! (13 pont)

59. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenlőtlenséget!

$$\sqrt{4x + x^2} > 4x + x^2. \quad (15 \text{ pont})$$

60. Adja meg a következő egyenlet összes valós megoldását!

$$\operatorname{ctg}^2 x - \operatorname{tg}^2 x = 16 \cos 2x. \quad (15 \text{ pont})$$

Második sorozat (1997. május 9.)

61. Hozza egyszerűbb alakba a következő kifejezést:

$$\left(\frac{\sqrt{x^3} - \sqrt{a^3}}{\sqrt{x} - \sqrt{a}} + \sqrt{ax} \right) \left(\frac{\sqrt{x} - \sqrt{a}}{x - a} \right)^2. \quad (8 \text{ pont})$$

62. Egy egyenlő szárú háromszög alapja 32 cm, szárainak hossza 20 cm. Az egyik szárra az alappal szemközti csúcsban emelt merőleges az alapot az alap végpontjaitól milyen távolságra metszi? (10 pont)

63. Oldja meg a következő egyenleteket a valós számok halmazán:

a) $\frac{\sqrt{x-3}}{\sqrt{x+1}-2} = \sqrt{x+1} + 2,$

b) $\lg(4 - x^2) - \lg(2 + x) = \lg(2 - x).$ (12 pont)

64. Egy mértani sorozat első, harmadik és ötödik eleme rendre egyenlő egy számtani sorozat első, negyedik és tizenhatodik elemével. Írja fel ennek a számtani sorozatnak a negyedik elemét, ha azt is tudjuk, hogy első eleme 5. (13 pont)

65. Oldja meg a következő egyenletrendszert a valós számpárok halmazán:

$$\cos y = \sqrt{2} \cos x, \quad \sin y = \sqrt{\frac{2}{3}} \sin x. \quad (13 \text{ pont})$$

66. Az $ABCD$ paralelogramma AB oldalegyenesének egyenlete $2x + y = 9$, az AD oldalegyenesé pedig $2x - y = 3$. A BC oldal felezőpontja $E(10; 1)$. Milyen távol van a paralelogramma középpontja a paralelogramma csúcsaitól? (14 pont)

67. Oldja meg a következő egyenlőtlenséget a valós számok halmazán:

$$3 \cdot 4^{x+1} - 35 \cdot 6^x + 2 \cdot 9^{x+1} \geq 0. \quad (15 \text{ pont})$$

68. Egy kúpba r sugarú gömb írható. Az a sík, amely érinti ezt a gömböt és merőleges a kúp egyik alkotójára, d távolságra van a kúp csúcsától. Határozza meg a kúp térfogatát! (15 pont)

Írásbeli felvételi feladatok az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar számítástechnika szakra jelentkezőknek

69. Oldja meg a valós számok halmazán a következő egyenletet:

$$\sqrt{3x+1} - \sqrt{x-1} = 2. \quad (9 \text{ pont})$$

70. Egy mértani sorozat második, harmadik és negyedik elemét megkapjuk, ha a 33, 45, 63 számokból kivonjuk ugyanazt a számot. Írja fel a mértani sorozat első 5 elemét! (13 pont)

71. Igazolja, hogy

a) négy egymást követő páratlan szám összege osztható 8-cal!

b) páros sok egymást követő páratlan szám összege osztható a darabszám kétszeresével! (13 pont)

72. Egy húrnégyszög három csúcspontjának koordinátái: $A(6; 2)$, $B(-1; 3)$, $C(-2; 2)$. A negyedik csúcs pont az ordinátatengely negatív felén van. Melyek ennek a koordinátái? (15 pont)

73. A gépirónőnek 120 oldalt kellett legépelnie. Ha óránként 2 oldallal többet gépelt volna, 2 órával hamarabb lett volna készen. Hány óra alatt írta le a szöveget a gépirónő? (10 pont)